

Editörün mesajı

Omurga canlılarda, özellikle memelilerde gövdenin ana aksını oluşturur; toraks ve abdomene çatı işlevi sağlar. Aynı zamanda, her canlının günlük aktivitelerinin idamesi için gerekli olan “hareket” becerisine de sahiptir. İntervertebral diskler, omurganın hareket yeteneği için temel öğelerden biridir; iki vertebra arasına yerleşerek adeta bir eklem işlevi sağlayarak iki segmentin aralarında açılanmasını sağlarlar.

İnsanoğlu için intervertebral disklerin önemi biraz daha fazladır. Diğer memelilerden farklı olarak, insanlar evrimsel gelişim içinde iki ayak üzerinde yürümeye başlamıştır. Böylece omurga gövdemizin ana “kolon”u haline gelmiş ve gövdemizin ana taşıyıcı ögesi olmuştur. Omurga insanda hem hareket, hem de yük taşıma gibi iki temel göreve sahiptir.

İki vertebra arasında yerleşen intervertebral diskler, iki sert karakterdeki kemik doku arasında yerleşen esnek öğelerdir. Esneklikleri içerdikleri su oranı ile ilintili olup su kaybına uğradıkça esnekliklerini kaybederler. Moleküler düzeyde yapılan çalışmalarda, yaşlanma ile birlikte, nükleus pulpozusta bulunan proteoglikanlar ve ilintili proteinlerin değişime uğrayarak keratan ve kondroitin sülfat gibi daha az su tutan bir yapıya evrildiği gösterilmiştir. İntervertebral diskin dejenerasyon sürecinin temelinde yatan bu değişim, insanoğlunun en sık görülen rahatsızlıklarından birinin; bel ağrısının öznesidir.

Bu sayımızda, her beyin cerrahının günlük aktivitelerinin başında gelen, en sık karşılaştığımız yakınmalardan biri olan bel ağrısının temeline inmeye çalışıyoruz. Yazarlarımız intervertebral diskin dejenerasyonunda histopatolojik seviyeye inerek moleküler düzeyde meydana gelen değişiklikleri derlediler. Diğer yandan, dejenerasyon sürecine çözüm olarak sunulan güncel konulara ilişkin bilimsel verileri de sizlerle paylaştılar. Bu sayının hazırlanmasında büyük emek harcayan konuk editörümüz Doç. Dr. Numan KARAARSLAN’a, yazıların düzenlenmesinde kıymetli zamanını bizden esirgemeyen Doç. Dr. İbrahim YILMAZ’a ve birikimlerini bizlerle paylaşan tüm yazarlarımıza teşekkür ederiz.

Dr. Ali DALGIÇ